

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/45/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

87/2018. (IV. 19.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2017. január 26-án előterjesztett **panaszát** a 2018. április 19-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést fogantató rendőri szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság ... Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrészt alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, mivel az alapjog korlátozása jogszerűen történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a vele szemben 2017. január 18. napján történt diszkriminatív rendőri intézkedés (gyanúsított kihallgatás) módja és a rendőri hangnem miatt 2017. január 26-án postai úton, a Testület panaszbejelentő nyomtatványán terjesztette elő panaszát.

I.

1) A panaszbeadványban a panaszos előadta, hogy 2016. december 9-ére a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság r. főhadnagya idézte őt gyanúsítottként, aminek eleget tett. A panaszos 9 órakor megjelent a rendőrség épületében, azonban a portaszolgálaton közölték vele, hogy a rendőr nem dolgozik aznap. A panaszos nem kapott értesítést arról, hogy az aznap kihallgatása elmarad, és kérése ellenére igazolást sem kapott megjelenéséről.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

2) 2017. január 18-án – korábban egyeztetett időpontra – a panaszos ismételten megjelent a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányságon, reggel 8 órakor. Az őt idéző r. főhadnagy csak 9 órakor érkezett meg, kiskorú (5 év körüli) gyermeke társaságában.

A panaszos kihallgatását a rendőr a gyermeke jelenlétében kezdte meg, és egy 6 nm-es irodában öten tartózkodtak. A rendőr több ízben kiabált a panaszossal, nem hagyta neki, hogy elmondhassa vallomását, és közölte, hogy őt ez nem érdekli. A kihallgatás közben a rendőr többször a gyermekével foglalkozott, fegyelmezte őt, és türelemre intette.

A kihallgatást a kb. egy órán keresztül benn tartózkodó gyermek folyamatosan zavarta. Egy rendőr később átvitte őt egy másik irodába, de onnan is behallatszott a türelmetlen gyermek hangja.

A panaszos sérelmezte a beadványban azt is, hogy a kihallgatást folytató r. főhadnagy folyamatosan a feljelentő „szájába adta”, mit mondjon. Amikor a panaszos erre reagálni szeretett volna, a rendőr nem engedte, hogy jegyzeteit használja, illetve közölte, hogy a jegyzőkönyvet lezárja. Érezhetően sürgette a kihallgatás befejezését, azért hogy a gyermekével foglalkozhasson.

A panaszos az aznapi megjelenéséről kérte igazolás kiadását, de a r. főhadnagy annak nem tett eleget.

II.

A Testület a panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint megküldeni kérte az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

1) A rendőrségi dokumentumok alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Bűnüldözési Alosztály r. százados (a panaszolt rendőri intézkedés időpontjában r. főhadnagy) kiemelt főnyomozó nője intézkedett: a panaszos ellen folyamatban levő büntetőeljárásban ő foganatosította a gyanúsított kihallgatását.

2) A BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztató levele az alábbi információkat tartalmazza.

a) A BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság 2016. május 25-én nyomozást rendelt el R. K. budapesti lakos feljelentése alapján, a sérelmére elkövetett, a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 212/A. §-ának (1) bekezdés a) pontjába ütköző és aszerint minősülő, az emberi méltóságot súlyosan sértő, megalázó és erőszakos magatartás tanúsításával elkövetett kapcsolati erőszak vétségének megalapozott gyanúja miatt. Az ügy előadóját, a r. századosot 2016. április 1-jétől vezényelték a Vizsgálati Osztályra, és az ügy szignálását követően, előadóként hajtott végre nyomozati cselekményeket. A büntetőeljárás során a sértettet többször hallgatta ki tanúként, míg a panaszost – első alkalommal – 2016. november 9-én gyanúsítottként hallgatta ki.

b) A panaszos azon állítása vonatkozásában, hogy a 2017. január 18-ai kihallgatása 8 óra helyett 9 órakor kezdődött meg, a tájékoztató levél tartalmazza, hogy a r. századosot – a Robotzsaru beléptető rendszer adatai szerint – aznap 7 óra 4 perckor léptették be, a panaszos pedig 7 óra 54 perckor érkezett meg. A szembesítés kezdete 8 óra 31 perc volt a jegyzőkönyv szerint.

c) A r. százados gyermeke, annak hirtelen betegsége miatt, a rendőrkapitányság épületében tartózkodott. Az ügy előadója, a szervezethez és a kollegáihoz fűződő lojalitás miatt, valamint az ügy természetére való tekintettel végrehajtotta a szembesítést, annak idejére a gyermeke felügyeletét egyik

kollégájára bízta. A szembesítésen részt vevő R. K. 2017. április 13-án 17 óra 30 perc körül, a c. r. alezredes vizsgálati osztályvezető általi telefonos megkeresést követően, a meghallgatása során elmondta, hogy a szembesítésre mindkettőjüket a r. százados kísérte fel a II. emeleti irodába, ahol egy másik rendőr és egy 3 év körüli kisfiú tartózkodott, akiről az ügy előadója elmondta, hogy az ő gyermeke, aki hirtelen megbetegedett, ezért hozta magával és egyben elnézést kért, hogy jelen van. Erre a panaszos cinikus és személyeskedő megjegyzéseket tett, többek között, hogy milyen jó lehet neki ilyen helyzetben lenni, és így dolgozni.

d) A panaszos azon állításával kapcsolatban, miszerint a kihallgatást végző rendőr többször kiabált, nem hagyta, hogy a panaszos végigmondja mondandóját, a tájékoztató levél az alábbiakat tartalmazza. A szembesítés során a panaszos nem tartotta be azt, hogy csak az előadó engedélyével szólalhat meg. Folyamatosan beleszólt a sértett vallomásába, többször kellett elmagyarázni neki, hogy csak akkor reagálhat, ha a tanú befejezte. A részére felajánlott jegyzetelést elutasította. A tanút sértegette, az elhangzott figyelmeztetések ellenére is. Amikor a panaszos a saját sérelmeit kezdte el sorolni, az előadó megkérte, hogy az ügy érdemére vonatkozóan adja elő vallomását.

Az irodában ott tartózkodó másik rendőr (r. főtörzsaszázlós) is figyelmeztette a panaszost, nyomatékosan megkérte, hogy a tanút és a rendőrséget is tartsa tiszteletben azzal, hogy a szembesítésen az elhangzott szabályok szerint vegyen részt. Nyilatkozata szerint vele nem kiabált, illetve nem beszélt vele sértően.

Az eljárási cselekményen történekről a sértett úgy nyilatkozott, hogy annak csaknem 3 órán keresztül való megtartása, a panaszos viselkedése, irányába történő sértegetése miatt, illetve az ügy előadójának többszöri rendre utasítása miatt következett be. A szembesítés menetét a panaszos folyamatos közbeszólásokkal zavarta. Az előadó tárgyilagosan hallgatta meg mindkettőjüket, a közléseik tartalmát nem irányította, megadta a lehetőséget az álláspontjaik előadására. Az előadó higgadt, határozott magatartást tanúsított, kommunikációja személyeskedésmentes és udvarias volt.

e) A panaszos állítása szerint a kihallgatást végző rendőr a kihallgatás során többször a gyermekével foglalkozott, fegyelmezte őt. Ezzel szemben a rendőr gyermeke két alkalommal, pár percre ment be az irodájába, majd visszament egy másik irodába, ahol egy másik rendőr felügyelt rá. A panaszos kérésére a jegyzőkönyvbe bekerült az a tény, hogy a gyermek bement az irodába a szembesítés alatt.

A sértett nyilatkozata szerint a gyermek fegyelmezetten viselkedett, nem futkározott, nem kiabált, illetve őt az irodából egy másik rendőr kivitte – oda egy-két alkalommal tért vissza –, az eljárási cselekmény végrehajtását ténylegesen nem zavarta.

f) A panaszos részével összefüggésben, hogy a rendőr a feljelentő „szájába adta”, miket mondjon, ugyanakkor a panaszosnak nem engedte, hogy jegyzeteit használja, illetve a rendőr sürgette az eljárási cselekmény befejezését, a tájékoztató levél az alábbiakat tartalmazza. A sértettet a r. százados nem befolyásolta, nyilatkozatát saját magától mondta el. A szembesítés során szükséges volt a panaszos figyelmeztetése, tekintettel arra, hogy saját sérelmeit kezdte el sorolni, több alkalommal sértegette a tanút, beleszólt a vallomásában, amiért őt figyelmeztetni kellett, az irodában jelenlevő másik rendőr által is. A panaszos a részére felajánlott jegyzeteléssel nem élt, a jegyzőkönyvet 11 órakor zárta le a rendőr. Az eljárási cselekmény két és fél óráig tartott, ami nem alapozza meg annak sürgetését.

g) A r. százados az eltelt szakmai éve figyelembevételével megfelelő képzettséggel, rutinnal rendelkezik, így joggal vélelmezhető hogy a kérdéses eljárási cselekmény foganatosítása akkor a tőle elvárható kellő gondossággal és körültekintéssel járt el, figyelemmel az ügy jellegére és az érintettek állapotára. Magatartása a részrehajlásmentes ügyintézés feltételeinek megfelelt.

h) A panaszolt eljárási cselekmény tekintetében hang- és képanyag nem áll a rendőrség rendelkezésére.

3) a) Az intézkedő r. százados 2016. december 14. napján kelt jelentése azt tartalmazza, hogy azon a napon a panaszos és a sértett szembesítését betegség miatt nem tartotta meg, ezért a jelentésírás napján felvette a kapcsolatot a sértettel, 2017. január 11-én 8 órára egyeztetett időpontot. Megpróbálta felvenni a kapcsolatot a panaszossal, aki egyik napközbeni hívást sem vette fel, ezért részére idézést küldött. A sértett elmondta, hogy a panaszosnak valószínűleg megfelel majd az időpont, mivel a hónap első hetében biztosan dolgozik, utána ér rá esetlegesen.

b) A rendőrség továbbította a Testület részére a panaszosnak mint gyanúsítottak szóló, és 2016. december 14-én kelt idézést, amely szerint 2017. január 11-én 8 órára kell megjelennie a Budapest ... kerület, ... út ... sz. sz. alatti hivatali helyiségben.

c) A r. százados 2017. január 11-én kelt jelentésében előadta, hogy aznap a sértett megjelent a szembesítésen, a panaszos mint gyanúsított azonban nem. A panaszos felvette vele a kapcsolatot telefonon, és elmondta, hogy beteg ő is, és gyermekei is, a szembesítésen nem tud megjelenni. A jelentés részletesen tartalmazza, hogy a panaszossal nehezen sikerült időpontot egyeztetni (ennek részletes ismertetésétől a Testület eltekintett), végül a 2017. január 18-ai dátumban egyeztek meg.

A rendőr tájékoztatta a panaszost, hogy amennyiben magát alapos indokkal nem menti ki a távolmaradása miatt, akkor rendbírsággal sújtható. Ekkor a panaszos azt mondta, hogy az előző időponton megjelent, neki akkor szabadságot kellett kérnie, mégsem történt meg a szembesítés, illetve, hogy a rendőrnő félévig nem csinált semmit az ügyben, az nem miatta húzódott el ennyi ideig. A rendőr tájékoztatta őt, hogy gyermeke betegsége miatt nem tudott ez előző időponton szembesítést végrehajtani, illetve a nyomozás tematikáját, ütemezését ő nem tudja megítélni, mivel arra nem lát, nem láthat rá.

4) A 2017. január 18-án történt szembesítésről szóló jegyzőkönyv szerint az eljárási cselekmény 8 óra 31 perckor kezdődött; a jegyzőkönyvet 11 órakor zárta le az előadó.

A dokumentum tanúsága szerint a panaszos egy alkalommal beszólt a sértettnek („Szemedbe mondom, hogy hazudsz, ribi!”), egy alkalommal R betűt írt a papírra, és azt a sértett felé mutatta, ami miatt az előadó figyelmeztette a panaszost („Figyelmeztetem, hogy ne nevezze így a tanút!”, „Meggértem már többször, hogy ne adjon jelzéseket!”), illetve egy ízben – vallomástétele közben – arra is figyelmeztette, hogy mást bűncselekmény elkövetésével hamisan nem vádolhat.

Az előadó rögzítette a jegyzőkönyvben, hogy a panaszos „a szembesítés alatt folyamatosan közbeszólt, többször rendre kellett utasítani, nem tartotta be az előadó kérését, folyamatosan hazugnak nevezte” a sértettet.

A jelentés a szembesítésen jelenlevők tekintetében csak az előadót, a sértettet és a panaszost mint gyanúsítottat tünteti fel. (A rendőr gyermekének jelenlétére, illetve megjelenésére vonatkozóan nincs adat.)

5) A rendőrség továbbította a ki- és beléptetésről szóló, 2017. január 18-ai bizonylatokat, amelyek szerint a r. százados aznap 7 óra 4 perckor lépett a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság épületébe. A panaszos 7 óra 54 perckor lépett az épületbe, ahonnan 11 óra 6 perckor távozott.

6) A panaszossal szemben intézkedő r. százados utólagos jelentése az alábbi információkat tartalmazza.

2016. november 9-én hallgatta ki a panaszost gyanúsítottként, majd szükségessé vált a sértettel való szembesítése is. A 2016. december 9-én tartandó szembesítésre a rendőr november 24-én küldött idézést, amit „az egyéb szolgálati feladatok ellátása miatt kiadott pihenőnap miatt” nem tudott végrehajtani. A panaszos igazolást sem akkor, sem a későbbiekben nem kért, ellenben azt részére kiállították volna.

A 2017. január 18. napján tartott szembesítést a r. százados 8 óra 31 perckor kezdte el, amit a jegyzőkönyvben is rögzített. A panaszos csak 8 óra előtt pár perccel érkezett meg a rendőrkapitányságra, valamint a 228-as irodában egy r. zászlós már szembesítést tartott, ezért egy másik irodát kellett keresnie, ahol nem zavarják egymást a nyomozási cselekmények végrehajtása során. Ezen okokból nem tudta pontosan 8 órakor megkezdeni a szembesítést.

A r. százados 3 és fél éves gyermeke aznap reggelre megbetegedett, a felügyeletét nem tudta megoldani, őt az édesapja – aki szintén nem tudott szabadságnapot kérni aznapra a munkahelyén – hozta be a rendőrkapitányságra. A szembesítést – mivel az már folyamatban volt – nem akarta megszakítani, továbbá az ügy kissé speciálisabb természete és a résztvevő személyek miatt nem akart ezzel másik kollegát terhelni. A szembesítést követően a r. százados kérte az osztályvezetőt, hogy a szolgálatvezénylést módosítsa a szembesítés napján.

A r. százados fia két alkalommal ment be az irodába, akkor is csak pár percre, majd visszament a 228-as irodába, ahol a kolleganője felügyelete alatt volt és ott foglalta el magát, a szembesítést nem zavarta. A gyanúsított kérésére ez a tény, hogy a gyermek bejött az irodába a szembesítés alatt, szintén szerepelt a jegyzőkönyvben.

A panaszos a rendőr többszöri kérése, valamint a jegyzőkönyvben is elhangzott figyelmeztetések ellenére sem volt hajlandó betartani azt, hogy csak az előadó engedélyével szólalhat meg, valamint jelzést sem adhat a vele szemben ülő tanúnak.

A panaszos folyamatosan beleszólt a sértett vallomásába, hiába magyarázta el a rendőr neki több alkalommal is, hogy amint a tanú befejezte azt, amit mondani akar, ő is reagálhat arra, amennyiben pedig szükségesnek tartja, a rendőr felajánlotta neki, hogy jegyzeteljen. Nem élt ezzel a lehetőséggel, nem akart jegyzetelni, és továbbra sem tartotta tiszteletben a rendőr kérését: folyamatosan a sértett vallomása közbe vágott.

A panaszos a sértettet ribancnak, hazugnak nevezte, ezért ismételt, több alkalommal nyomatékosan figyelmeztette a rendőr, hogy ne sértegesse őt. A 224-es számú irodában szintén ott tartózkodó c. r. főtörzsszázlós nő szintén figyelmeztette a panaszost. Nem kiabált vele, hanem nyomatékosan megkérte, hogy tartsa tiszteletben a tanút és a rendőrséget is azzal, hogy a szembesítésen az elhangzott szabályok szerint vesz részt.

Amikor a r. százados éppen a sértett vallomását gépelte és az elírásokat javította, a panaszos elővette az aktatáskáját, és valamit leírt. Ekkor jegyezte meg a sértett, hogy a panaszos egy nagy R betűt írt egy lapra és azt felé mutogatta, amelynek az a jelentése, hogy ribanc. A rendőr megkérte a panaszost, mutassa meg neki a lapot, aminek többszöri felszólításra eleget tett, és azon valóban egy nagy R betű szerepelt.

A panaszos a szembesítés során többször is elkezdte saját sérelmeit sorolni, ezért a rendőr megkérte arra, hogy csak a jelen ügy tárgyára vonatkozóan adja elő vallomását. Amennyiben a sértett ellen feljelentést kíván tenni, azt a szembesítés után a földszinten megteheti. A rendőr a sértettet nem befolyásolta, saját magától mondta el nyilatkozatát.

A szembesítés végén a panaszos nem élt panasszal, illetve nem jelezte, hogy igazolást kér, ha kérte volna, a részére kiállította volna. A rendőr továbbá a panaszost – miután őt és a sértettet is lekísérte az aulába – felszólította, hogy az épületből távozzon, miután elindult a sértett irányába, és ismét sértegetni kezdte.

7) A szembesítés során a panaszossal azonos irodában tartózkodó c. r. főtörzszászlós jelentése az alábbiakat tartalmazza.

2017. január 18-án a r. százados megkérte, hogy a 224-es számú irodájában a másik számítógépen dolgozhasson, mivel az ő irodájában egy kolléga már egy másik ügyben tartott szembesítést. Tekintettel arra, hogy a r. százados is szembesítést kívánt végrehajtani, helyhiány miatt arra az irodájában már nem volt mód.

Miközben a c. r. főtörzszászlós a saját munkáját végezte az irodájában, hallotta, hogy a szembesítés folyamán a gyanúsított (a panaszos) több alkalommal „ribancnak” nevezte a jelenlévő tanút. A r. százados több alkalommal nyomatékosan figyelmeztette a panaszost, hogy ne sértegesse a tanút, amit azonban figyelmen kívül hagyott, és folytatta a szidalmazó szavakat. Ezért a c. r. főtörzszászlós határozottan megkérte a panaszost, hogy tartsa tiszteletben a tanút és a rendőrséget is azzal, hogy a szembesítésen az elhangzott szabályok szerint vesz részt, és mellőzze a sértő szavak használatát.

A c. r. főtörzszászlós továbbá kijelentette, hogy a panaszossal nem kiabált, vele sértő módon nem beszélt.

8) A BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság Vizsgálati Osztály r. alezredes vezetőjének parancsnoki kivizsgálásról szóló jelentése az alábbi információt tartalmazza.

a) Az osztályvezető szóban meghallgatta a r. századosot és a c. r. főtörzszászlóst, akik az eljárási cselekményen történekről jelentést készítettek.

b) 2017. április 13-án 17 óra 30 perc körül továbbá telefonon felvette a kapcsolatot a büntetőügy sértettjével. Elmondta, hogy a megjelölt napon szembesítésre a r. százados nő kísért fel mindkettőjüket a rendőrség egy második emeleti irodájába. Az irodában egy másik rendőrnőn kívül volt egy három év körüli kisfiú, akiről az ügy előadója elmondta, hogy ő a gyermeke, valamint elnézést kért, hogy ott van, de sajnos megbetegedett. R. K. elmondása szerint ezt hallva a panaszos személyeskedő és cinikus megjegyzéseket tett az előadó irányába, többek között hogy milyen jó lehet neki ilyen helyzetbe lenni, és így dolgozni.

R. K. szerint a gyermeket ezt követően egy másik rendőr az irodából kivitte, aki oda csupán egy-két alkalommal tért vissza, amely – állítása szerint – nem zavarta az eljárási cselekmény végrehajtását, mivel az irodába belépett, majd ki is ment onnan. Megjegyezte azt is, hogy ő is anya, ő nem látott semmi kivetni valót azzal kapcsolatban, hogy a gyermek ott volt, aki egyébként fegyelmezetten viselkedett, nem kiabált, nem futkározott.

Az eljárási cselekményen történekekkel kapcsolatban elmondta, hogy a panaszos viselkedése, miatt a szembesítés csaknem három órán keresztül tartott, a szembesítés során az ügy előadójának többször kellett rendre utasítania, mivel akkor beszélt, amikor nem lehetett volna, folyamatos közbeszólásaival zavarta a szembesítés menetét. R. K. elmondása szerint őt a r. százados barátnőjének titulálta, ezt arra alapozta, mivel az ügy előadója vele tegeződött. Az előadóval történő tegeződés csupán a könnyebb kommunikáció érdekében történt, már a korábbi kihallgatásai során is tegeződtek. Kapcsolata a r. századosal egyértelműen a hivatali személy és ügyfél viszonyban maradt, irányába bárminemű elfogultságot az ügy előadója részéről nem tapasztalt. A panaszossal együtt mindkettőjüket

egyformán, tárgyilagosan hallgatta meg, közléseik tartalmát nem irányította, mindegyiküknek megadta a lehetőséget, hogy álláspontjaikat előadják, ugyanakkor a panaszos gyakran közbeszölt, miközben ő reagált a szembesítésen elhangzottakra. Megjegyezte továbbá azt, hogy a panaszos a szembesítés során többször ribancnak nevezte, és egy papírlapra a ribanc szóra utalással még egy R betűt is írt, melyet a szembesítés során felé is mutatott.

R. K. elmondta, hogy a r. százados az eljárási cselekmény alatt higgadt, ugyanakkor határozott magatartást tanúsított, többször jogszabályi hivatkozásokkal figyelmeztette a panaszost az eljárási cselekményen tanúsítandó viselkedési normákra. Hozzá, valamint a panaszoshoz intézett verbális kommunikációja személyeskedésmentes, mindvégig udvarias, a jó modor határain belül volt.

c) A r. alezredes a RobotZsarú NEO elektronikus iratainak vizsgálata során megállapította, hogy a szembesítés kezdete 2017. január 18. 8 óra 31 perc volt, az eljárási cselekmény lezárási ideje 10 óra 43 perc. A bűnügy papíralapú iratában a jegyzőkönyv lezárásának idejét 11 órára módosították.

d) Az osztályvezető a kivizsgálás során megállapította, hogy a kérdéses napon a r. százados gyermeke, annak hirtelen betegsége miatt valóban a kapitányság épületében tartózkodott. Ezt a rendőr az osztályvezető részére nem jelentette. Az ügy előadója a szervezethez, és a kollégáihoz fűződő lojalitás miatt, valamint az ügy természetére tekintettel, végrehajtotta a szembesítést, melynek idejére, gyermeke felügyeletét egyik kollégájára bízta, majd az eljárási cselekmény végrehajtását követően kérte szolgálat teljesítési idejének módosítását.

e) Az igazolás kiállításával kapcsolatban az osztályvezető előadta, hogy a BRFK ... Kerületi Rendőrkapitányság számára a hatályos jogszabályok nem írnak elő igazolás kiállítási kötelezettséget. A lefolytatott kivizsgálás során nem volt megállapítható, hogy annak kiállítását a panaszos kérte volna.

f) Azon panaszrészeket, miszerint az ügy előadója kiabált, a panaszos vallomásának végigmondását nem biztosította és azt közölte, miszerint nem érdekli, amit a panaszos mond, és közben az irodában több órán át tartózkodó gyermekével foglalkozott, az ügy előadójának és a c. r. főtörzsszászlósnak a jelentése, valamint R. K. szóbeli meghallgatása során elmondottak nem támasztják alá. Azt a panaszrészlet, hogy az irodában jelen lévő másik rendőr is többször kiabált, illetve, hogy az ügy előadója a feljelentőnek folyamatosan a „szájába adta”, hogy mit mondjon, a fenti bizonyítékok szintén nem támasztották alá.

g) A panaszos szerint az ügy előadója nem engedte, hogy védekezését előadja és jegyzeteit használja, illetve az ügy előadója sürgette a szembesítés befejezését. A fenti három bizonyíték (jelentések, szóbeli meghallgatáson elmondottak) úgyszintén nem támasztották alá. A panaszt cáfolja továbbá, hogy a gyanúsított észlelte a szembesítési jegyzőkönyv helytelen lezárási idejét, amit jelzett az előadónak, aki a szabályoknak megfelelően javította a jegyzőkönyvet.

A jegyzőkönyv arra vonatkozó nyilatkozatot nem tartalmaz, ami arra irányult, hogy a jegyzőkönyvbe nem teljeskörűen kerültek be a panaszos gyanúsított nyilatkozatai. Védekezése előadásának akadályozását, bár lehetősége lett volna, a panaszos nem tüntette fel saját kezűleg sem a jegyzőkönyvön.

A parancsnoki kivizsgálás során a r. alezredes az ügy előadójával szemben olyan mulasztást, ami fegyelmi eljárás elrendelését indokolná, nem tárt fel.

III.

1) A panaszbeadványban a panaszos sérelmezte, hogy az ügy előadója nem állított ki részére igazolást az eljárási cselekményen történt megjelenéséről, illetve a korábbi eljárási cselekmény elmaradásáról. Sérelmezte továbbá, hogy az ügy előadója nem engedte, hogy védekezését előadja és jegyzeteit használja. A Testület a beadvány ezen részei tekintetében az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint

- a) panasszal fordulhat az intézkedést fogantató rendőri szervhez vagy
 - b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá – panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kilététől függően
 - ba) az országos rendőrfőkapitány,
 - bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőeljárás feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy
 - bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója
- bírálja el.

A Testület hatásköre vizsgálatánál, az Rtv. fentebb idézett rendelkezése mellett figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 196. §-a szerinti panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatába (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni”. Ezért a legfőbb ügyész helyettes a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-ában foglalt panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszthető elő.

Az Rtv. IV., V., VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálása – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92-93/B. §-ai tekintendők irányadónak, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és fogantatásának a módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által fogantatott (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

A Be. 117-118. §-ai tartalmazzák a terhelt vallomására vonatkozó szabályokat. A 118. § (1) bekezdése szerint a terheltnek módot kell adni arra, hogy a vallomását összefüggően előadhassa, ezt követően kérdések intézhetők hozzá. Ha a terhelt vallomása a korábbi vallomásától eltér, ennek okát tisztázni kell. A Be. 67. §-a az idézésre vonatkozó szabályokat rögzíti, amelynek (5) bekezdése tartalmazza azt, hogy a megidézett felhívható arra, hogy az ügyre vonatkozó iratain kívül a bizonyításnál felhasználható feljegyzéseit vagy egyéb tárgyait hozza magával. Ebből következően a feljegyzések az eljárás során bizonyítékként felhasználhatók.

A Be. 124. §-a tartalmazza a szembesítésre vonatkozó alapvető szabályokat (amelyeket a kriminalisztika tölt meg tartalommal). A törvényhely (1) bekezdése szerint, amennyiben a terhelt, a tanúk, illetőleg a terhelt és a tanú vallomásai egymással ellentétesek, az ellentétet szükség esetén szembesítéssel lehet tisztázni. A szembesítettek a vallomásukat egymással élőszóban közlik; megengedhető, hogy egymásnak kérdéseket tegyenek fel.

A Testület a fenti hatásköri szabályok alapján az igazolás kiadásának elmulasztása kérdését, illetve a panaszos mint gyanúsított kihallgatását (annak során a feljegyzések felhasználásának engedélyezését), illetve a szembesítés kérdéseit érdemben nem vizsgálhatta.

2) A panaszbeadvány szerint a kiskorú gyermek jelenlétében történt a panaszos kihallgatása, és a gyermek (aki kb. egy órán át volt benn), jelenlétével zavarta a nyomozati cselekményt. Később másik irodából is behallatszódott a gyermek hangja.

A Testület utal ezzel összefüggésben a rendőrt terhelő titoktartási kötelezettségre. Az Rtv. 21. §-a szerint a rendőr a birtokába került titkot köteles megtartani. A titoktartási kötelezettség alól törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály rendelkezése, ennek hiányában magántitok esetében az érintett adhat felmentést. jelen esetben azonban az, hogy egy óvodáskorú gyermek egy-két percre jelen volt a nyomozati cselekménynél, nem érinti a rendőr titoktartási kötelezettségét, azt nem szegte meg.

A Testület ugyanakkor megállapítja, hogy a gyermek rendőrség épületébe vitele, eljárási cselekménynél való jelenléte tekintetében a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény rendelkezéseit kell figyelembe venni. A Hszt. alapján legfeljebb a rendőr fegyelmi felelősségének kérdése vizsgálható. **A Testület érdemi vizsgálatot ebben a tekintetben nem folytatott le.**

IV.

A Testület érdemben vizsgálta a rendőri intézkedés módját: azt, hogy a rendőr hány órakor kezdte meg a nyomozati cselekményt, a kiskorú gyermekének a cselekménynél való jelenlétét, továbbá a rendőri hangnemet. Sérelmezte ezen felül a rendőri intézkedés elfogultságát. **A panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve az Alaptörvény XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát az alábbiak szerint.**

1) A panaszbeadvány szerint az ügy előadója az idézésben megjelölt 8 óra helyet csak 9 órakor jelent meg a szembesítésen.

A rendőrségi dokumentumok szerint a r. százados a szembesítés napján már 7 óra 4 perckor belépett a rendőrség épületébe. Technikai okok miatt nem tudta megkezdeni 8 órakor a panaszos mint gyanúsított és a sértett tanú szembesítését: az eredetileg megjelölt irodában egy másik rendőr már eljárási cselekményt fogatosított, ezért egy másik irodában kellett a szembesítést fogatosítani. Az iratok szerint a szembesítés végül 8 óra 31 perckor kezdődött meg.

Az Rtv. 1. §-ának (2) bekezdés 1. pontja szerint a rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyron visszaszerzését.

Az Rtv. 11. §-a szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az Rtv.-ben foglaltak

figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni. A rendőrség a belső szervezetét és működésének részletes szabályait, az utasítás kiadás rendjét úgy kell kialakítani, hogy az utasítás kiadójának és végrehajtójának egyéni felelőssége mindenkor megállapítható legyen.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése továbbá kimondja, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az alábbi megállapításokat tette. A nyomozati cselekmény félórás késése a r. százados előadónak fel nem róható okból, a rendőrségen belüli munkaszervezési nehézségek miatt történt. A Testület megítélése szerint – figyelembe véve azt a körülményt, hogy az eljárási cselekmény elhúzódását a panaszos kötözködő magatartásával is elősegítette – a szembesítés fél órás késése nem tekinthető olyan körülménynek, ami a panaszosnál alapjogi sérelmet idézett elő. **A Testület megállapítása szerint nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A panaszos sérelmezte a rendőrök hangnemét: a kihallgatást végző előadó kiabált vele, elmondta, hogy nem érdekli, amit a panaszos mond.

A panasz ezen részével összefüggésben mind a szembesítést végző r. százados, mind pedig a jelen levő c. r. főtörzszászlós úgy nyilatkozott, hogy nem kiabáltak a panaszossal, de őt több ízben figyelmeztetni kellett egyrészt, hogy a sértett tanút és a rendőrséget is tartsa tiszteletben, másrészt, hogy a szembesítés során az elhangzott eljárási szabályoknak megfelelően viselkedjen. A sértett is megerősítette nyilatkozatával a rendőrök nyilatkozatát: a panaszost számos alkalommal figyelmeztetni kellett, a rendőrök hangneme ugyanakkor személyeskedésmentes, udvarias, de határozott volt.

A Testület a panasz ezen része tekintetében hivatkozik a fentebb idézett, az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdésére („A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”). Az intézkedő rendőrökkel – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaival – szemben minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Ezen törvényi rendelkezéssel összefüggésben a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire, különös súllyal nehezedik az emberi méltóság, és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége. Ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület továbbá felhívja a figyelmet a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexében (a továbbiakban: Etikai Kódex) foglalt követelményekre is, amelyek ugyan nem minősülnek jogszabályi előírásoknak, azonban alapjaiban meghatározzák a rendőri hivatás értékeit, megtestesítik az állampolgárok rendőrökkel szemben támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgálnak, illetve morális alapot biztosítanak a rendőrség és az egyes rendőrök számára. Az Etikai Kódex 1. pontja szerint a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie”. Az Etikai Kódex 5. pontja kimondja, hogy „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit [...] indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz [...] megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint pedig a rendőr „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület a fentiekén túlmenően utal a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakra, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más

állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján úgy foglalt állást, hogy nem megállapítható, hogy a rendőrök kiabáltak a panaszossal, és lekezelően beszéltek vele. **A hangnem tekintetében a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg.**

3) A panaszos állítása szerint a kihallgatást végző rendőr a sértett „szájába adta”, milyen nyilatkozatot tegyen. Ezzel összefüggésben vizsgálta a Testület a rendőri intézkedés elfogulatlanságát.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélkülség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A r. százados nyilatkozata szerint a sértett tanút nem befolyásolta, a nő saját magától nyilatkozott a szembesítés során.

A sértett tanút is nyilatkoztatták, aki elmondta, hogy az ügy előadójaival a könnyebb kommunikáció érdekében tegeződött (már a korábbi kihallgatásai során is). Kapcsolata a r. századosal a hivatali személy és ügyfél viszonyban maradt, irányába bárminemű elfogultságot az ügy előadója részéről nem tapasztalt. A panaszossal együtt mindkettőjüket egyformán, tárgyilagosan hallgatta meg, közléseik tartalmát nem irányította, mindegyikőjüknek megadta a lehetőséget, hogy álláspontjaikat előadják.

Jelen ügyben a Testület – a rendelkezésére álló információk alapján – nem talált olyan körülményt, ami alapján a pártatlan eljárási módra lehetne következtetni, vagy ami alapján a panaszos hátrányos megkülönböztetésben részesült volna. A részrehajlásmentes ügyintézés követelménye vonatkozásában alapjogi sérelem nem történt. **A fentiek alapján a Testület megállapította, hogy a panaszolt rendőri intézkedés nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

V.

A Testület megállapítása szerint a nyomozati cselekmény későbbi megkezdése nem sértette a panaszos alapvető jogát. A rendőri hangnem tekintetében – a bizonyítékok feloldhatatlan ellentéte miatt – a panaszos emberi méltósághoz való jogának sérelme nem volt megállapítható. A Testület nem talált ugyanakkor olyan körülményt, ami a rendőri intézkedés részrehajló jellegét megalapozta, ezáltal pedig nem ütközött az a diszkrimináció tilalmába.

**A fentiek miatt a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.
Budapest, 2018. április 19.**

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
előadó testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET